

LA CHIESA E IL CIMITERO*

*dit is onder de kerk Santa Maria della Concezione

Grot
vande
Prinses

Grot
vande
scheenbeenderen

Grot
vande
bekkens

Grot
vande
doodshoofden

Kapel van
de boetedoening

lege
grot

(9 2 8 =)
1 0 0
1 1 1
1 0 0
1 0 0

trap

Niet ver van de rivier de Tiber staat een kerk.
Er zijn honderden kerken in de oude stad Rome.
Bij iedere kerk hoort een verhaal.
Een spannend verhaal.
Of een wonderlijk verhaal.
Of een mooi of gek of zielig verhaal.
Bij deze kerk hoort een doodeng verhaal.
In het portiek staat een metershoog stenen masker.
Een enorm rond gezicht, met de mond wijd open.

De mond is groot, je kunt er met gemak je hand insteken.
Maar kijk uit!
Vertel nooit een leugen met je hand in die mond.
Want als je dat doet worden meteen je vingers afgebeten.
Tsjak, en met die hand zul je nooit meer kunnen schrijven.
Tsjak, en je zult nooit meer kunnen wijzen.
In je neus peuteren.
Krabben als je jeuk hebt.
Je hond over zijn buik kriebelen.
Je zakgeld aanpakken.
Een aardbeienijsje met slagroom eten.
Nooit meer.
Het is DE MOND VAN DE WAARHEID.

Ooit was het masker een gewoon oud putdeksel.
Lange tijd lag het op een put, later werd het bij die kerk
gezet.
Het stond daar tegen de muur, jaar in, jaar uit.
Tot op een dag, een verschrikkelijke dag...
Ho, wacht, nu ga ik te snel!
Laat ik bij het begin beginnen.
Er was eens, een paar honderd jaar geleden...

De zesde grot

Zwaar, ze zijn zo zwaar!

Het geraamte van het kleine meisje kreunt.

Met haar rechterhand houdt ze een zeis vast en met haar linkerhand een weegschaal.

Een zware zeis, een zware weegschaal, alle twee gemaakt van beenderen.

Ook het kleine meisje bestaat uit niets dan botten.

Ooit was ze een *levend* meisje, een prinses nog wel.

Anna heette ze, prinses Anna Barberini.

Nu is ze dood, maar ze ligt niet op het kerkhof.

Nee, ze hangt aan het plafond van een kleine grot.

Roerloos hangt ze daar, met die zeis en die weegschaal.

En die zijn zo ontzettend zwaar...

Was ze er maar van bevrijd!

Maar ze *kán* ze niet loslaten, al wil ze dat nog zo graag.

Ze zitten vast aan haar vingers, zo vast als een hand aan een arm.

Dus hangt die arme Anna daar, dood en doodstil aan het plafond.

Dag na dag, nacht na nacht, met altijd maar die zeis en die weegschaal...

Is er dan niemand die haar kan helpen?

‘Ach, die prinses Barberini.’

Vierduizend schedels schudden het hoofd.

‘Begrijp je het dan niet?’ vragen ze.
Hun stemmen galmen door de grotten.
Zes grotten zijn er, zes op een rij.
Ze liggen onder een kerkje, midden in de stad Rome.
In een ervan hangt prinses Anna.
Maar ze is niet alleen, ze is omringd door beenderen.
In die grotten liggen namelijk de botten van vierdui-
zend dode monniken.
Vijf grotten liggen vol botten, de zesde grot is leeg.
Maar geen enkel bot ligt netjes onder de grond.
Welnee!
Ze liggen in stapels tegen de muren en ook hangen er
heel wat aan de plafonds.
Er zijn schedels en kaken, botten van armen en benen, en
tal van vingers en tenen.

Op bedden van botten liggen geraamtes met pijn
aan.

Het zijn de raarste grotten van Rome.

Anna kreunt weer.

Zwaar, zo zwaar...

‘Begrijp je het dan niet?’ vragen de schedels weer.

‘Kijk eens om je heen, prinses Barberini.

Wat zie je?’

‘Grotten vol botten,’ antwoordt Anna.

‘Hoeveel?’ vragen de schedels.

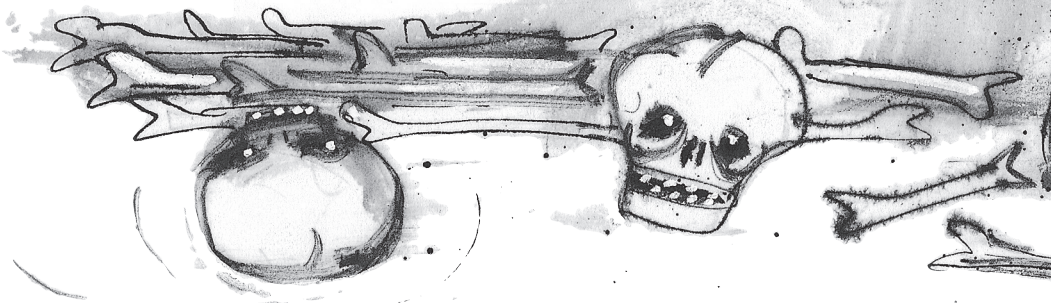
‘Vijf.’

‘Aha!’ zeggen de schedels in koor.

‘Vijf grotten vol botten.

En wat ligt er in de zesde grot?’

‘Niets,’ zegt Anna, ‘de zesde grot is leeg.’
‘Precies, de zesde grot is leeg.’
Daarna zwijgen de schedels.
Anna vraagt: ‘Wat is er met die zesde grot?’
Hij is leeg, dat is altijd al zo geweest.’
De schedels zuchten.
‘Begrijp je het dan nog altijd niet?’
Je wilt worden bevrijd van die zeis en weegschaal.
Je wilt weten wie je kan helpen.
Niemand kan je helpen, niemand behalve jijzelf.
Die zeis en weegschaal zijn er niet voor niets.
Maak er gebruik van.’
‘Maar waarvoor dan?’ vraagt Anna.
‘De zesde grot,’ zeggen de schedels, ‘die mag niet langer
leegblijven.
Dáár ligt je taak.
Vul die zesde grot met botten, pas dan komt alles goed.
Pas dan kun je de zeis en weegschaal loslaten.’

‘Maar hoe moet ik dat doen?’ vraagt Anna.

‘Wat voor botten?’

Waar vandaan?

En waarom?’

Duizenden schedels kijken elkaar vermoeid aan.

Hun holle ogen staan somber.

‘Gebruik je hersens,’ zegt er een.

‘Die heb ik niet meer,’ antwoordt Anna.

‘Zeg me dan wat ik moet doen,’ smeekt ze.

Maar de doodshoofden zwijgen, ze hebben genoeg gezegd.

Anna kreunt weer.

Krakend maakt ze zich los van het plafond.

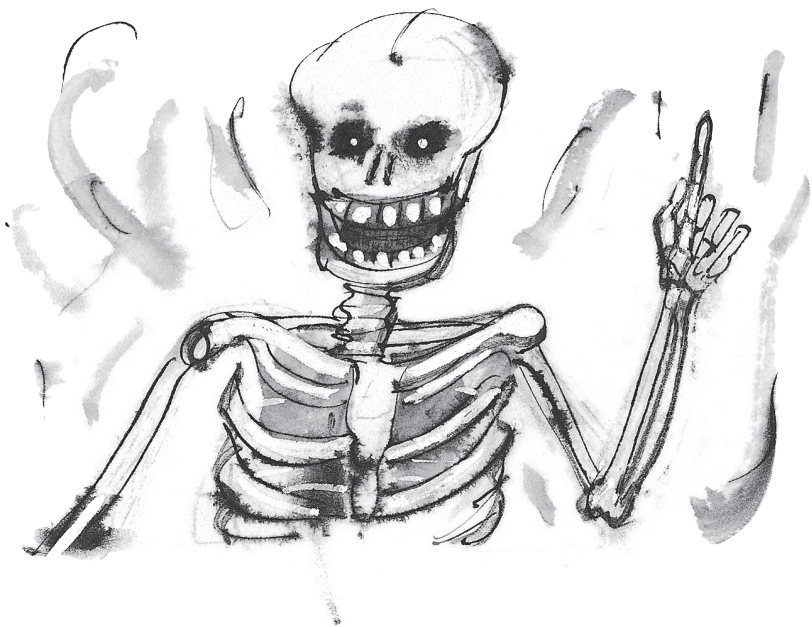
Het eethuis

Somber loopt Anna door de grotten.
Ze weet niet wat ze moet doen.
Nu ja goed, ze moet botten vinden voor in de zesde grot.
Maar waar?
Waarom juist zij?
En wat hebben die zeis en weegschaal ermee te maken?
Hoe moet ze die gebruiken?
Anna kijkt naar buiten.
Het begint al donker te worden.
Er zit niets anders op.
Anna zal de stad ingaan, op zoek naar botten.
Wie weet vindt ze er een paar.
Wie weet vindt ze er genoeg voor die zesde grot.
Maar juist als ze op pad wil gaan, zegt iemand:
'Anna, wij zullen je helpen.'
'Ja, wij gaan met je mee,' zegt een tweede stem.
'Natuurlijk gaan wij met je mee,' zegt een derde.
Verrast kijkt Anna om naar haar drie broertjes.
Hun geraamtes zitten in een hoekje van haar grot.
Ze zijn hier al net zo lang als Anna zelf, want ze zijn bijna
tegelijk gestorven.

‘Gaan jullie echt mee?’ vraagt Anna.
‘Wij zijn toch je broers?’ zegt prins Enzo Barberini.
‘Waar heb je anders broers voor?’
‘Kunnen we eindelijk eens een keer naar buiten,’ zegt Dino.
‘Hier in dit hoekje is niks te beleven.
Het is hier koud en het stinkt.’
‘Botten vinden, zo gebeurd,’ zegt Fabio.
‘Botten genoeg in de stad.
We zoeken er een stel bij elkaar.
We gooien ze in die grot en klaar is het karwei.
Dan hoeft je die zware dingen niet meer vast te houden.
Gaan we nu meteen?’
Anna knikt.
‘Wat lief van jullie,’ zegt ze.
En zo gaan de vier geraamtes naar buiten.

‘Ik weet waar we botten kunnen vinden,’ zegt Enzo.
‘Ik ook,’ zeggen Dino en Fabio.
‘Waar dan, Enzo?’ wil Anna weten.
‘Kom maar mee,’ antwoordt haar broertje.
‘We gaan die kant op.
En geen herrie maken.
Als iemand ons ziet, gaat hij gillen.’
De vier sluipen door de donkere stad.
Ze doen zo zachtjes als ze kunnen.
Maar ja, hun botten kraken en hun knieën piepen.
Gelukkig is het een koude avond en zijn er niet veel mensen op straat.

‘Waar gaan we heen?’ vraagt Anna.

‘Zul je wel zien,’ zegt Enzo, ‘we zijn er bijna.’

Enzo Barberini kent de weg in Rome goed.

Zijn broers en zus trouwens ook.

Hun leven lang hebben ze er gewoond.

In de tijd dat ze nog leefden brak er een besmettelijke ziekte uit.

De hele stad was in rep en roer.

Tallose mensen stierven, niemand werd gespaard.

Bakkers niet, zwervers niet, prinsen niet.

Ook Anna’s ouders kregen de ziekte.

Geen dokter kon hen helpen.

Het laatste dat moeder tegen Anna zei was: ‘Nu moet jij voor je broertjes zorgen.’

Anna beloofde het.
Maar ook de kinderen werden ziek.
Eerst de broertjes, later Anna zelf.
Ze kon niet voor hen zorgen, al had ze het beloofd.
De een na de ander ging dood.
Een oom gaf de dode kinderen aan de monniken, want hij
wilde graag bevriend zijn met de kerk.
De mensen van de kerk hadden het in die tijd voor het
zeggen in Rome.
Daar kon je beter goeie maatjes mee zijn.
En blij dat de monniken waren!
Prinselijke doden in hun kerk!
De oom werd ervoor beloond.
De dode kinderen werden naar een van de grotten ge-
bracht.

Langzaamaan veranderden ze in geraamtes, zoals dat
gaat als je dood bent.

Anna kreeg een plekje aan het plafond.

Zij kreeg ook die zeis en weegschaal.

De broertjes werden in een hoekje achterin de grot gezet,
een beetje slordig tegen de muur aan.

Sinds die dag zitten ze daar.

Of beter: záten ze daar.

Nu lopen ze door een smal en donker steegje.

De huizen zijn er hoog en grijs.

Voor de meeste ramen zijn de luiken dicht, maar ergens
in het steegje is een huis fel verlicht.

Het is een klein eethuis.

DA RINALDO staat er boven de deur.

‘Hier moeten we zijn,’ zegt Enzo.

‘Wat wil je hier gaan doen?’ vraagt Anna.

‘Nu nog niets,’ zegt Enzo.

‘Eerst moeten we wachten tot iedereen weg is.’

De vier hurken neer bij een raam en gluren naar binnen.

Het is druk in het eethuis.

Aan lange tafels zitten grote families te eten.

Opa’s en oma’s, vaders en moeders, kinderen.

Ze eten spaghetti en daarna vlees.

Ze drinken er wijn bij en ook water.

‘Wat moeten we hier, Enzo?’ vraagt Dino.

‘Wacht nou maar af,’ antwoordt Enzo en verder zegt hij niets.

Het wachten duurt een poos, want de mensen in het eethuis blijven lang zitten.

Ze praten en praten maar en drinken koffie met iets erbij. Ze hebben het naar hun zin, zo met elkaar, dus waarom zouden ze naar huis gaan?

Pas uren later is iedereen eindelijk weg.

Het licht gaat uit, het eethuis is gesloten.

‘Ziezo,’ zegt Enzo, ‘nu zijn wij aan de beurt.’

Hij gaat een poortje door en loopt een steegje in.

De anderen lopen achter hem aan.

Zo komen ze op een binnenplaatsje, waar potten met planten staan en ook vuilnisbakken.

Dino zegt: ‘Wil je nu eindelijk vertellen wat je van plan bent?’

Hij klinkt ongeduldig.

Maar voordat Enzo antwoord kan geven, zegt Anna: ‘Ik snap het al.’

Wat hebben de mensen hier gegeten?’

‘Spaghetti,’ zegt Fabio.

‘Vlees,’ zegt Dino.

‘En wat zit er in vlees?’ vraagt Anna.

Even kijken Fabio en Dino elkaar aan.

Dan roepen ze uit: ‘Botten!’

‘En waar liggen die botten nu?’ vraagt Enzo.

Niemand zegt meer iets.

Drie geraamtes springen op de vuilnisbakken af.

Ze keren die om en gooien alles eruit.

Wild graven ze in het afval en ze vinden er tientallen botten in.